

KMETJSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Nevarna igra

Temeljni pogoj za obstoj vsake organizacije je red. Organizirana družba si lahko napravi red tak ali tak; kdor ga pa enkrat določi ali pa sporazumno spremeni, ga mora tudi držati, če noče propasti.

Red pa vzdržuje oblast. Ta oblast je lahko različna: v družini je »oblast« oče (mali, najstarejši član družine); v verskih organizacijah duhovščina; v državi pa državni poglavar in njegovi zastopniki (vlada, uradništvo).

Vsaka oblast pa mora imeti neko veljavo ali »avtoriteto«. Oblast brez veljave ali avtoritete ni nobena oblast več, ker živi in obstoji le na papirju. Svojo veljavo in moč pa dobiva oblast ali od Boga, ali pa iz skupne volje organizirane družbe (naroda); ta izvor daje oblasti tudi njeno moralno in fizično moč; oblast ima moč, da tistega, ki ne spoštuje njenih ukazov ali postav, lahko primerno kaznuje.

Iz zgodovine vemo, da si ljudje postavljajo različne oblasti, a vsaka mora imeti svojo avtoriteto. Če oblast avtoriteto izgubi, zapade družba v anarhijo in zmešnjavo, dokler ne nastopi nova oblast in nova avtoriteta.

Pomen avtoritete znajo najbolj ceniti raznovrstni nezadovoljniji in prekucuhi. Dokler je tu močna avtoriteta, so vsi prevrali nemogoči; kakor hitro pa pade avtoriteta oblasti, gre tudi prevratno seme bujno v klasje.

Tako vidimo, da so prevratneži poskušali v vseh časih predvsem omajati avtoriteto oblasti. Sredstev in polov za to je mnogo. Obrekuj državnega poglavarja, pa se bo kmalu zlomila njegova avtoriteta; smeši duhovščino in vera bo v nevarnosti; zaničuj starše in učitelje pred mladino in avtoriteta doma in šole bo izginila! Rušenje avtoritete torej ni posebno težka stvar, težko pa je na ruševinah zgraditi novo stavbo avtoritete, ker se prerado zgodi, da pade z avtoriteto osebe vred tudi sama avtoriteta kot taka! Če ne maram poslušati in se pokoriti eni avtoriteti, čemu bi se potem drugi?

Rušenje avtoritete tudi pri nas ni neznan stvar. Tudi pri nas se pojavljajo ljudje, ki v svoji zaslepljenosti ali pa v politični zagrizenosti kar tja v en dan rušijo in podirajo vse, kar jim je na polji, ne da bi pomislili, kaj naj postavijo na mesto ruševin. A ne samo posamezni ljudje so tako kralkovidni — mi imamo tudi cele stranke, cele »pokrete« ali kakor se take »akcije« že imenujejo, ki brez ozira na posledice izpodkopljujejo ugled in veljavo vlad, ministrov, uradnikov, duhovnikov, učiteljev itd. z obrekovanji, z lažmi, z neutemeljenimi očitki in sumničenji, a pri vsem tem ne pomislijo, da mora s porušeno avtoriteto drugih nujno pasti tudi njihova lastna avtoriteta!

Brez avtoritete in brez avtoritativne oblasti pa ni reda in brez reda ni življenja in ni napredka. Kdor hoče torej izpodkopavati red in rušiti avtoriteto, naj pazi, da ruševine ne bodo podule njega samega!

Ne „kaj“ — ampak „kako“!

Naše gospodarstvo, zlasti kmetstvo, se nahaja danes v veliki stiski, tako da nihče ne more več prav naprej. Kmetje tožijo o pomanjkanju denarja in o nizkih cenah svojih pridelkov; obrtniki tožijo o pomanjkanju naročil; trgovci tožijo, da se jim kvari neprodano blago; industrija pa omejuje svoje obrate in odpušča delavce, kar pa jih še zaposluje, so tako plačani, da je za živeti premalo, za umreti pa preveč. V takih razmerah ni čudno, če se tudi država zviija v gospodarskih krčih.

Proti tej bolezni — krizi — iščejo dandanes najbistrejše glave primerno zdravilo, pa ga ne morejo najti. Ali pa — nočejo!

Mi vemo, da je glavni vzrok naše gospodarske krize prenizka cena kmetijskih proizvodov in previsoka cena vsega, kar mora kmet kupovati. Napetost med obema cenama je velikanska. Vemo tudi, da bi bilo treba to nepravilno razmerje popraviti in vsak pameten človek bi pričakoval, da nam bodo naši gospodarski in politični zdravniki povedali, kako naj odpravimo to zlo.

Tega nam pa ti zdravniki ne povedo. Pač pa slišimo in beremo dan na dan, kaj nas boli! Kakor da tega ne bi že sami dovolj natanko vedeli!

Ljudje pravijo n. pr., da lesa ne morejo nikamor prodati po primerni ceni. Od »zdravnikov« bi pričakovali, da nam bodo povedali, kako naj dosežemo to, da pojde naš les zopet v tujino ali pa kako naj ga vnovčimo doma po primerni ceni. Zdravniki pa tega še niso nikdar

povedali, ampak samo pripovedujejo to, kar vemo vsi, od bankirja do zadnjega hribovskega pastirja: da les nima nobene cene in da je treba to stanje izpremeniti — nikdar pa ne zine nihče besedice o tem, kako naj to dosežemo in kako naj pregovorimo n. pr. Italijo ali Francijo, da bo zopet drago plačevala naš les!

In tako gre na celi črti. »Zdravniki« — po domače demagogi — vpijejo kakor za stavo, da je treba cene kmetijskih proizvodov zvišati — pozabijo nam pa povedati, kako in s kakšnimi sredstvi. Oni vpijejo, da je treba cene industrijskih izdelkov znižati — pozablajo pa na: kako? In vpijejo, da je treba znižati davke — pozablajo pa povedati, kje in kako naj država dobi denar, ki ga potrebuje neobhodno za javno upravo!

Naši »zdravniki« so podobni otročičem, ki vpijejo za atom, naj jim prinese s sejma domov pravi avtomobil, ne vedo in ne povedo pa, kako naj ata to doseže, da bo kupil avtomobil...

Zato pravimo: Manj demagogije in več resnosti. Če se demagogija maščuje že v politiki, se še desetkrat bolj maščuje v gospodarstvu! Samo dan na dan ponavljati to, kaj nam manjka in kaj si želimo, ne zadostuje; resni ljudje bi radi vedeli, kako naj se primanjkljaj odpravi in s kakšnimi sredstvi. Tega pa naši gospodarski demagogi ne povedo in tudi ne bodo zlepa povedali, ker če bi govorili resnico, bi se morali krepko zaleteti v tiste, od katerih žive — zato pa od teh ljudi nikdar ne bomo dobili odgovora na vprašanje: Kako?

Žitni monopol na Češkem

Dalekosežen ukrep češke vlade za zaščito kmetov

Kmetom dandanes ni nikjer postlano na rožicah; gospodarska kriza tare kmete povsod zaradi preobilice žita in drugih kmetijskih proizvodov, vsled česar so morale cene le-teh nujno pasti, dočim so cene industrijskih izdelkov ostale ali neizpremenjene, ali pa so se celo dvignile. Napetost med cenami za kmetijske in za industrijske proizvode je bistvo današnje gospodarske krize.

Te krize, ki je najprej zadela kmete, danes pa tudi že industrijo in banke prav znatno pritiska, ker kmet ne more več kupovati, do danes še nihče ni obvladal. Poskušali so res z visokimi zaščitnimi carinami na uvoz žita itd., pomagalo pa ni vse skupaj nič. To smo videli zlasti na Češkem, kjer je cena kmetijskih proizvodov kljub visoki carini na tuje blago znatno padla, ker je bilo domačega blaga na domačem trgu preveč.

Sedaj pa so posegli na Češkem po novem sredstvu. 14. julija t. l. je namreč stopil v veljavo zakon, ki ga je izdelal eden od voditeljev češke kmetijske (agrarnе) stranke dr. Hodža in s katerim se uvaja nekak monopol za nakup in prodajo ne samo žita, ampak tudi nekaterih drugih pridelkov (krmil).

Zakon bo veljal za tri leta. O zakonu samem je dal minister Hodža časnikačem sledeča pojasnila:

»Ustanovili bomo delniško družbo, ki bo imela izključno pravico za nakup in za prodajo in za uvoz in izvoz žitaric in krmil. Družba bo imela monopolne pravice, ker hočemo kmetom zagotoviti ne previsokih, ampak primerne, predvsem pa stalne cene. Samo na ta način ohranimo lahko kupno moč čeških kmetov, ki jih je še vedno 36 odstotkov v državi, za nekaj let naprej. Mi namreč ne moremo računati s tem, da bi naš industrijski izvoz kdaj zopet dosegel nekdanjo višino in zato moramo gledati, da okrepiamo naš domači (notranji) trg, ki dobiva tudi za industrijo vedno večji pomen, zlasti če hočemo znižati brezposelnost.

So pa še drugi razlogi, ki nas silijo, da zagotovimo kmetom stalne cene.

Poglejmo le zadolžitev kmetov. Kmetje so se zadolžili, ker so bile zadnja leta cene njihovih pridelkov prenizke. Kmetjski dolgovi znašajo danes 20 milijard čeških kron. Teh dolgov kmetje ne bodo mogli poravnati, pa če obrestno mero še tako znižamo, če bo kmetom grozilo še vedno novo znižanje cen njihovih pridelkov. Do-

ločitev »minimalnih cen« je brez pomena — treba je odkupiti vse letino in zato mora imeti družba za nakup žita monopolski značaj.

Pojavilo pa se je vprašanje: Ali državni monopol ali kakšna druga centralna organizacija? Mi smo se odločili za drugo obliko, ker nečemo državnega kapitalizma. Kar imamo, to je kombinacija načrtnega gospodarstva (»economie dirigée«) in privatnega gospodarstva.

Zito bo nakupovala delniška družba z monopolsko pravico. Centralne organizacije kmetijskih zadrug imajo 40 odstotkov deležev, ostalih 60 odstotkov pa imajo centralne organizacije konzumnih zadrug, žitni trgovci in mlinci; mlinci pa nimajo pravice nakupovanja. K delniškemu kapitalu 50 milijonov čeških kron država ne bo prispevala ničesar. Družba bo nakupila v teku leta 80.000 vagonov pšenice in ravno toliko rži, 40.000 vagonov ječmena in ravno toliko ovsa, približno 10.000 vagonov koruze in nekaj krmil. Za nakup tega blaga bo treba na leto približno 6 milijard čeških kron. Ker pa bomo nakupovali žito celo leto, ne bo ta vsota potrebna naenkrat, ampak bo treba kvečjemu le poldrugo milijardo, ki jo bo treba štirikrat »obrniti«. To vsoto bodo morali spraviti skupaj delničarji (zadruge itd.). Cene bo določevala in odobrvala vlada. Cena pšenice n. pr. se bo dvigala od današnje cene na žitni borzi v Pragi (172 čeških kron za 100 kilogramov) mesečno za 1-80 kron (čeških) do 1-90 kron; za rž bo znašala osnovna cena 132 kron, mesečno pa se bo dvigala za 1-50 kron do najvišje cene 145 kron. Tudi prodajne cene bo

določila, odnosno odobrila vlada. Riziko (izguba) bi bila le mogoča, če bi imeli velike presežke; teh pa l. 1934. ne bo. Za vsak slučaj pa je vlada pripravljena žrtvovati na račun rizika do 60 milijonov čeških kron; pri tem pa lahko računa tudi na dobiček pri uvozu. L. 1934. bomo morali bržkone uvoziti precej koruze in pšenice.

Ta zakon pomeni v praksi slovo od starega gospodarskega liberalizma. Pokazalo se je namreč, da se načelo svobodne trgovine v mednarodni trgovini ni obneslo in da je tudi svobodno tekmovalje prenehalo biti glavno načelo v trgovini. In ker se doslej ni posrečilo rešiti agrarne krize z mednarodnimi dogovori, smo se odločili za primerne ukrepe doma, da vzpostavimo ravnotežje med ponudbo in povpraševanjem z načrtnim gospodarstvom.

Delniška družba za nakup in prodajo žita z monopolskim značajem nam bo omogočila pa tudi izvajanje sistematične agrarne politike, ki si je postavila za svoj cilj (poleg drugih), da zmanjša pridelovanje tistih vrst žita, ki ga imamo preveč, namesto žitaric pa da goji industrijske rastline. V tem oziru je dosegla češka agrarna politika že prav lep uspeh, ker je na podlagi sporazuma z industrijo olja dosegla, da se bo z ržjo posejana površina znižala za 20.000 hektarjev, kjer bodo sadili poslej repico itd. Jaz upam, je končal minister dr. Hodža, da bomo dosegli dober uspeh.

Ker stoji vprašanje dviga cen za kmetijske pridelke tudi pri nas v ospredju, bo češki zgled, zlasti če bo uspešen, velike koristi tudi za nas.

jajo svoje plačilne dolžnosti, češ, saj bo uredba itak še spremenjena in to v njihovo korist. Na srečo je uspelo v večini slučajev s svobodnim sporazumom urediti odnose med posojilnicami in zaščitnimi dolžniki; toda množijo se v zadnjem času slučajji, ki jih ni mogoče več sporazumno urediti. Banska uprava namreč ne rešuje pritožb, češ, da je treba počakati na pravilnik. To okolnost izrabljajo prav tisti, ki jim po uredbi ne gre zaščita, da dosežejo vsaj začasno zaščito, in to v veliko škodo zadružništva in javnega kredita.

Zato apeliramo na pristojna oblastva, da rešujejo sproti pritožbe — v duhu uredbe — ki je vendarle toliko jasna, da dopušča izdajo rešitve.

Razen tega naj pristojno ministrstvo čimprej izda potrebne pravilnike.

Končno je potrebno, da oblastva opozore prizadete dolžnike in upnike, naj se ne zanašajo na nadaljnje olajšanje plačilnih obvez po uredbi, temveč naj čim vestneje vrše svoje plačilne obveze.

Aleksander Stambolijski

(Ob enajstletnici njegove smrti.)

Enajst let je minilo, odkar je za večno zatisnil svoje oči voditelj in organizator bolgarskega kmeta. Slavovica, njegov rojstni kraj, ostane večno svetišče kmetijske misli; kajti tukaj je zasnoval svoje načrte kot pastir, dijak, narodni učitelj, propagator in poslanec, kot predsednik ministrskega sveta je našel v Slavovci zdrave osnove za nadaljnje delo in v tem kraju počiva

in sniva svoj večni kmetijski sen. Celó njegovo življenje ga je vezala trdna vez na gozdni Rodop in njegova pot je bila kmetijska pot; s te poti ni nikdar krenil, bila je vedno ravna in neizprosna za pravice bolgarskega naroda. V njem je bila in je personificirana idealna in moralna vas, njene lepote in tegobe so našle v njem pravega zagovornika in vse, kar je mogel dati domači grudi, je dal; danes je Stambolijski simbol in nesmrtni vodja bolgarske vasi, izraz vseh vrlin, trpljenj in nad.

Njegova organizacija se razvija, raste in napreduje, vsak kmet vidi v njem proroka in največjega dobrotnika, v duši vsakega bolgarskega kmeta živi vera v lastno moč, svete pravice in dokončno zmago, njegova vas je prebujena in nikdar ne bo več popustila v borbi za zemljo in narod.

Njegova mučeniška smrt je vzbudila težke dneve, njegova vas žaluje za njim, njegova polja, gozdovi in planine so zavite v črnino; toda njegova religija kmetijskega dela, miru in zblizanja z Jugoslavijo živi svoje večno življenje. Slava kmetiskemu reformatorju, junaku in mučeniku!

Resolucija Zveze slovenskih zadrug

Pretekli teden je imela Zveza slovenskih zadrug skupno sejo načelstva in nadzorstva, ki je poleg drugih sprejela tudi nekatere važne sklepe splošnega značaja.

Koncentracija in depolitizacija zadružništva

Na opetovane nasvete javnih funkcionarjev, naj se naše zadružništvo koncentrira in depolitizira, ugotavljamo, da v organizaciji naše Zveze že več let popolnoma složno sodelujejo kot zadrugarji pristaši vseh bivših političnih strank in je torej Zveza že davno prenehala biti domena kake politične stranke. Prav tako je Zveza zadnja leta intenzivno delovala na koncentraciji zadružništva in je v tem pogledu že doslej dosegla razveseljive uspehe. To so dovoljni dokazi, da se zavedamo ne samo škodljivosti cepljenja zadružnih sil in vmešavanja političnih strank, temveč predvsem tudi da je za uspešen nadaljnji razvoj zadružništva potrebno, da ga vodi samo zadružna in ne morda tudi strankarska ideologija in da je treba vzpostaviti gospodarsko homogenost naše vasi. Naj vsi zadružni faktorji delujejo po teh načelih, pa ne bo nevarnosti, da bi prišlo v zadružnih vrstah do strankarskega izigravanja ali celo do novega cepljenja.

Ako kljub temu ideja koncentracije in depolitizacije ni bolj napredovala, tedaj tega ni kriva samo okolščina, da so bili pri nas v polpreteklem času politiki obenem tudi zadružni voditelji in da so se grupirale zadruge po strankarski pripadnosti zadrugarjev, temveč je danes kriva tudi država, ki ne samo še ni unificirala in modernizirala zadružne zakonodaje, temveč je z novimi specialnimi zakoni in naredbami prav do zadnjega časa celo pospeševala — čeprav morda nehote — cepljenje in trenje v zadružnih vrstah. Zato je v prvi vrsti potrebno, da država podpre dobro voljo zadrugarjev z unifikacijo zadružnega prava, ki naj vsebuje tudi določbe za smotrenejšo organizacijo zadružništva v višjih enotah.

Modernizacija zadružnega prava pa je nujno potrebna tudi zato, da bo možno preustrojiti posamezne zadruge, kakor tudi, da bo revizija zadrug uspešnejša.

Vpostavitve likvidnosti

Z dosedanjimi ukrepi se ni dosegla zaželena likvidnost denarnih zavodov in je zato to vprašanje slej ko prej odprto ter čaka nujne rešitve, saj je nelikvidnost denarništvá še največja ovira, da tudi pri nas ne pride do izboljšanja gospodarske delavnosti.

Iz privatnih denarnih zavodov je šel denar po večini v javne, odnosno od države privilegirane denarne zavode. Ako ne drugače, tedaj naj država olajša nevzdržno stanje privatnih denarnih zavodov vsaj na ta način, da javni zavodi posodijo privatnim vsaj toliko, kolikor morajo ti izplačati obresti svojim vlagateljem; seveda ta kredit ne bi smel biti dražji kakor je sedaj najvišja obrestna mera za vloge.

Tudi še ni izpolnjena zakonita obljuba, dana v čl. 14. naredba o zaščiti kmeta, da bo država preskrbela sredstva za odkup zaščitnih kmečkih dolgov do 50%. Zaradi zaščite kmetov, katerim so posodile nekatere zadruge vsa, druge pa večino svojih sredstev — hranilnih vlog, je najboljša in desetletja najkoristnejša naša gospodarska organizacija, t. j. naše kreditno zadružništvo, zgubila vse upanje, da bo še kdaj mogla vršiti svojo obče koristno nalogo. Poleg tega se polšača gospodarsko in nacionalno najboljših in najzaslužnejših ljudi, t. j. funkcionarjev naših zadrug moralna depresija, saj jim neizpolnjena gornja obljuba vzbuja vtis, da je njihovo požrtvovalno delo za bližnjega prav od strani javne uprave smatrano kot nekaj manjvrednega. — Ako ne za celih 50%, tedaj naj država izpolni dano obljubo vsaj v toliko, da preskrbi kreditnim zadrugam kredit za lombard 25% kmetijskih posojil po obrestni meri, ki bo nižja kakor ona za kmetijske dolgeve.

Izvrševanje uredbe o zaščiti kmeta

Uredba o zaščiti kmeta je stopila v veljavo že pred 8 meseci in smo takoj takrat opozorili ministrstvo na nekatere velike nejasnosti in pomanjkljivosti, vendar do danes še ni izšel komentar, odnosno pravilnik, ki bi omogočal pravilno tolmačenje in izvajanje uredbe. Najhujše pa je, da zaradi tega mnogi dolžniki zanemar-

Naša letošnja žetev

Kmetijski minister dr. Dragutin Kojić je dal novinarjem izjavo o stanju žetve. Precenitev letošnje pšenične žetve so izvršili po občinah in srezih sreski kmetijski referenti. V dravski banovini se bo pridelalo 560.000 metrskih stotov pšenice (lani 633.900 stotov), to je za 11,6 odst. manj. Skupno znaša cenitev letošnjega pridelka pšenice 19.800.000 metrskih stotov, medtem ko je znašala lanska žetev 26.345.573 stotov. Letos je žetev manjša za 6.545.573 stotov ali povprečno za 25 odst.

Iz tega pregleda se vidi, da je letošnja pšenična žetev približno slabša srednja žetev. Povprečna pšenična žetev v zadnjih 10 letih (od 1924 do 1923) je bila 21.500.000 stotov, to je, letošnja žetev bo od povprečne žetve preteklih 10 let za okroglo 17.000 vagonov slabša. Pač pa je kakovost letošnje pšenice zelo dobra.

Ta cenitev za nas ni posebno tolažljiva. Dravska banovina mora tudi v dobrih letih uvažati znatne množine žita, letos pa jih bo morala še več, kar bo pri sedanjem pomanjkanju denarja zlasti revnejše sloje težko zadelo, ne samo v mestih, ampak tudi na deželi.

„Kuga barabstva“

Značilen članek »Slovenca« — Spoznanje prihaja ...

Ljubljanski »Slovenec« je objavil 13. t. m. članek z napisom »Tri socialne rane«, kjer opozarja na zanemarjeno proletarsko mladino, na primerno skrb začasno brezposelne in končno tudi na

»kugo barabstva«,

ki se širi tako rapidno, da je zadnji čas, da se proti temu storijo drakonični ukrepi. To so individui (osebe), ki izrabljajo brezposelnost v beračenje, ne da bi sploh imeli namen se kadarkoli kateregakoli dela lotiti, ker gre za moralno do zadnje stopnje propale, vlačugarske in delamržne elemente, ki povrhlega uprizarjajo od časa do časa največje ekscese in delajo na javnih mestih pohujšanje. Policija ne more proti njim kaj radikalnega ukreniti — tako slišimo — ker je v to svrhu potrebno, da storijo kak prestopok. Toda mi smo prepričani, da bi se na vsak način dal dobiti, čeprav iz preteklega ali predpreteklega stoletja kak policijski patent tudi za subjekte, ki se slučajno ne zalotijo na kakem prestopku v smislu kazenskega zakonika. — Sicer pa je zoper to še radikalnejše sredstvo: za današnje malopridneže je treba zopet uvesti prisilno delo in jih s silo prilegniti k javnim delom; ker je za to treba državnega zakona, naj da naš parlament pobudo, da se nemudoma sklene v korist države in zajezitev huliganstva. Namesto da krepki individui nadlegujejo pošlene državljane, da jih podpirajo v brezdelju in barabstvu, naj se jih pošlje v kolonah osuševati močvirja, trebit zapuščeno zemljo, orat, postavljati hiše, zidati za državo važne objekte, pogozdovati Kras, regulirati naše reke, graditi avtomobilske ceste, meliorizirati in pripravljati kolonizacijo — saj tega dela je v naši državi še za pol stoletja, če ne več!

Mi se s »Slovencem« in z njegovo obsodbo delomržnežev popolnoma strinjamo in odobravamo tudi njegov predlog, naj se uvede zopet prisilno delo. Toliko kakor podeželje ne trpi vsled barabske nadloge menda nobeno mesto!

Pripominjamo pa, da je »Kmetijski list« nekaj podobnega predlagal že pred 2 ali 3 leti! Takrat je bil »Kmetijski list« prvi, ki je z resno besedo opozarjal na švindel, ki ga uganjajo razne domače in tuje barabe pri nas z brezposelnostjo in z »bedo« in je predlagal uvedbo »delavskih kompanij« (po avstrijskem in nemškem vzoru) ali pa »laborišč za prostovoljno delo«. Naš glas pa je ostal takrat brez odmeva ...!

Zakaj? Pred nekaj leti »kuga barabstva«

pri nas še ni bila tako razširjena kakor je danes. Takrat je bil še čas, da se zafrel Povedali pa moramo, da je takrat nihče zafirati ni hotel, ker je bila »kuga političnih strasti« še mnogo hujša in močnejša kakor pa »kuga barabstva«! Pred par leti je namreč vse naše »veliko« časopisje kar teknovalo, kdo se bo bolj zavzel za »brezposelne« in za »bedo« in kdo jim bo izposloval več brezdelnih podpor, ker so vsi »veliki naši časopisi« v rokah politikov, ti pa so računali vedno le na volilne glasove brezposelnih! Take potuhe ves tisti švindel z brezposelnostjo — o pravih brezposelnih tu ne govorimo

— ni užival menda nikjer na svetu kakor pri nas!

Danes vidimo in doživljamo pa žalostne posledice liste potuhel!

Če bi se bile naše oblasti, od občinskih pa do državnih, nekoliko bolj brigale za razne barabske tipe in jih nekoliko bolj prelipavale na jetra in na obisti, bi si bila marsikatera občina lahko prihranila lepe dinarčke za javna dela, kjer bi dobili zaslužek pravi brezposelnih!

To se nam je zdelo potrebno povedati, ker smo hoteli pokazati, kakšne plodove rodi brezmiseln demagogija in hinavsko kupovanje duš za volitve na račun »bede« ...

Če se bo pa kdo resno lotil energičnega zaliranja tega zla, bomo mi prvi, ki bomo z vso vneto pomagali!

Naš izvoz sadja

V Mariboru so zborovali trgovci s sadjem in pridelovalci sadja — Oster nastop pridelovalcev proti prekupcem
Sadje naj izvažajo samo »Kmetijska družba«

V nedeljo 15. t. m. so zborovali v Mariboru trgovci in izvozniki sadja na eni, pridelovalci sadja, torej večinoma kmetje, pa na drugi strani.

Zborovanje trgovcev in izvoznikov, ki so se ga udeležili poleg zastopnikov vlade tudi številni trgovci iz inozemstva, je poteklo samo na sebi prav lepo, vendar pa se je tudi na tem zborovanju pokazalo, da vlada med trgovci in kmeti silno nasprotje. To je razumljivo: trgovci bi radi dobili pridelok od kmeta čim ceneje, kmet bi ga pa rad čim dražje prodal, da bi on spravil dohodek kot plačilo za svoj trud, ne pa mešetarji, ki še dreves ne poznajo in nimajo o sadjarstvu niti pojma!

Kaj povedo številke?

Najbolj zanimive so bile na zborovanju trgovcev številke o sadjarstvu v Dravski banovini. Po izjavi prof. Lukmana se pričakuje za letos okoli 20.000 centov (metrskih) sliv, 2000 centov jabolk, 67.000 centov hrušk, 10.000 centov orehov, 4000 centov breskev, 75.000 centov pa kostanja. Ker pa se nam obeta na svetovnem trgu ostra konkurenca, bo treba z veliko skrbjo skrbeti za standardizacijo in za tipizacijo sadja. Mi ne moremo konkurirati s količino, ampak samo s kakovostjo.

Zborovanje kmetov

Tudi to — ločeno — zborovanje je bilo prav dobro obiskano. Zborovanje je vodil predsednik

mariborskega kmetijskega in sadjarskega društva dr. Kovačič.

Nato je govoril predsednik Kmetijske družbe g. Detela, ki je poročal o predkonferenci sadjarjev v soboto. Večina zborovalcev je izrekla mnenje, da so interesi trgovcev in pridelovalcev-kmetov tako različni, da je za enkrat skupno sodelovanje nemogoče, tem manj, ker se med trgovci in prekupčevalci mnogi nesolidni in nereelni ljudje, ki spravljajo v slabo luč vse trgovce in prekupčevalce.

Razvila se je živahna debata, v kateri so padli ostri očitki proti tistim, ki pogosto nimajo ničesar skupnega s pojmom trgovine in vrše zgolj posredovanje, ne da bi pri tem kaj tvegali. Tudi riziko pri transportu gre največkrat na račun producenta. Sicer pa je pravih trgovcev s sadjem malo. Večino tvorijo prekupčevalci, ki so se vrinili med odjemalce in ponudnike in zaslužijo brez večjega truda težke tisočake. Iz vrst trgovcev bi bilo treba predvsem izločiti take pijavke.

Ves potek je izzvenel v eno samo željo, da bi se tudi sadjarji čimprej združno organizirali in da bi prevzela ves kontingent izvoza Kmetijska družba. Bil je izvoljen odbor, ki bo odslej stalno razpravljal na svojih sejah o perečih vprašanjih sadne produkcije. V Mariboru se bo osnevalo stalno tajništvo, kjer bodo producenti lahko dobili vsak čas potrebne informacije. V odbor so bili izvoljeni po en zastopnik vsake podružnice Sadjarskega in kmetijskega društva, s pod-

ročja bivše Stajerske. Podružnice, ki niso bile po svojih delegatih zastopane na zborovanju, bodo naknadno imenovalle svoje zastopnike.

Nato je predsednik dr. Kovačič prečital resolucijo, ki je bila po nekaterih popravkih sprejeta z velikim navdušenjem.

Najvažnejša je v njej vsekakor zahteva, naj se ves izvoz v Dravski banovini poveri izključno Kmetijski družbi in se izloči tako vsako

prekupčevanje.

V kolikor pa v tem pogledu producenti ne bi uspeli in bi bili še vedno navezani na trgovce, zahtevajo glede na dosedanje izkušnje, naj se ukine vsako kreditiranje od strani producentov. Blago naj se ne odpremi prej s postaje, dokler ni plačano. Določijo naj se tudi točni termini za obiranje posameznih vrst sadja po okoliših.

Po razpravi o bližnji kmetijski razstavi, ki bo oktobra v Mariboru, je dr. Kovačič, ki so mu zborovalci izrazili popolno zaupanje, zaključil zbor.

Upamo, da se bodo kmetje-sadjarji ravnali po teh besedah in opominih in da bodo nadležne in škodljive prekupčevalce pognali tja, kamor spadajo!

Kmetska mladina

5. avgusta

desetletnica našega gibanja in občni zbor Zveze

Tovariši in tovarišice — deset let dela in borbe. Za vstajenje in osamosvojitve kmetske mladine v lastno organizacijo — za prepodob naše ponižane vasi. Deset let. Lepa doba. Mnogo časa, dela in žrtve. Pa uspeh? Kje so? — Močan kader naših prosvetnih delavcev, pokretašev in organizatorjev ter armada mladih, zdravih in samozavestnih tovarišev in tovarišic na pohodu. Samozavest, odločnost in disciplina. Vse to je doseženo. In delamo naprej!

Zato bo ta proslava naš najlepši dan, največji naš praznik, dan organizirane kmetske mladine, dan velike naše misli. Obvezno se ga udeležimo vsi, da bomo imeli eno armado, da pokazemo silo naše organizacije, našo slogo in disciplino. Potrebno je in zato moramo. Ze sedaj se tovariši in tovarišice odločite in pripravite za udeležbo. Četrtnska voznja je zaprosena.

Današnji časi so res časi težav, pomanjkanja in splošnega gospodarskega nereda. Toda mi zato ne smemo spat in ne ostajati doma. Nasprotno — v najtežjih časih, v najtežjih stiskah in pomanjkanju mora biti naša disciplina najjačja — naša požrtvovalnost in delavnost pa največja. To je zahteva naše dobe. Zato računamo z osebno udeležbo mnogo tisočev naših prijateljev, tovarišic in tovarišev. Le vsi na noge in na svidenje.

Društvom kmetskih fantov in deklet! Pretekli teden smo odposlali vsem našim društvom okrožnice, ki vsebujejo navodilo za našo jubilejno proslavo »Tabor kmetske mladine«. Skličite čimprej društvene sestanke, na katerih se točno pogovorite o vaši udeležbi. Vsi zavedni fantje in dekleta, člani in članice naših društev se bodo prireditve udeležili in s tem dokazali svoj kmetijski ponos. Tabor kmetske mladine bo pa tudi izraz naših mladinskih sil, s katerimi se bomo pokazali pred javnostjo. Pripravljajte se takoj, da ne boste s tem delali zaprek sebi in ne nam!

Zveza.

† Tov. dr. Janže Novak

V najlepši dobi svojega življenja je v sredo 18. t. m. nenadoma preminil tov. dr. Janže Novak. Te krute resnice skoraj da ni mogoče dometi, tako nenadno je strla srca vseh, ki so mu bili tovariši po našem kmetsko mladinskem

gibanju, kateremu je zvesto služil po svojih najboljših močeh in sposobnostih. Malo je slovenskih mož, ki bi jim toliko bila pri srcu usoda slovenskega kmečko-delavskega ljudstva, kakor je bila vprav tov. Janžetu Novaku. Naše mlado kmetsko gibanje je z njim izgubilo enega najboljših svojih članov, najboljših delavcev in najzvestejšega borca za pravice kmetskega človeka. Tovariši in tovarišice — ostani nam tov. Novak kot svetel vzor neustrašnega borca!

Naročila znakov, legitimacij, srajc, kravat in himne. Vsa društva, ki nameravajo naročiti še pred našo jubilejno proslavo znake, legitimacije in himno, opozarjamo, naj s tem ne odlašajo. Zadnji teden naročil ne bomo izvršili zbog ogromnega dela s prireditvijo. Za naročila srajc in kravat vam bomo poslali točna navodila v najkrajšem času. Vendar zbirajte naročila takoj, da ne boste zamujali časa!

Zveza.

Hrana in stanovanje za udeležence! V najkrajšem času bomo razposlali na vsa tovariška društva prijavnice za cenena prenočišča in hrano. Prijave izpolnite točno, ker bodo hrano in prenočišče dobili samo tisti, ki se bodo prijavili. Ker bo posebno 5. avgusta velikanski naval, zato svetujemo vsem društvenim odborom, da informirajo o vseh podrobnostih svoje člane in članice in jim predočijo prednost takšnih naročil!

Zveza.

Stanovanjski in prehranjevalni odsek.

Kmetska misel v Belokrajini zmaguje

Novo ustanovljeno Društvo kmetskih fantov in deklet v Obrhu pri Črnomlju je stopilo pred javnost prvič s svojo tekmo koscev v nedeljo dne 15. t. m.

Ob 3. uri popoldne je odkorakala lepa povorka iz zbirališča v Dragatušu k tekmovalnemu prostoru z godbo na čelu.

Na tekmovališču je zbrane pozdravil v imenu Zveze tov. Stane Škrabar, v imenu Kmetske prosvete v Novem mestu pa je s krasnim govorom navduševal in bodril številno zbrano mladino tov. Karol Šterbenk. Kose so zapele svojo pesem in krepke mišice tovarišev so se nategnile do skrajnosti.

Čeprav je potek prireditve motilo grozeče

slabo vreme, se je vendar tekma izvršila v redu, kot tudi delo ocenjevalne komisije, ki so jo sestavljali sr. kmetijski referent E. Stoklas, župan g. Štefanič in društveni neumorni predsednik tov. Lojze Kump.

Na lepo prirejenem in okrašenem veselilnem prostoru se je razvila prijetna zabava, med katero je ob programatičnem nagovoru tov. Šterbenk razglasil sledeči izid: Tome Miha I. mesto, Kump Jože II. mesto, Zalec Franc III. mesto; zaradi enakega števila doseženih točk je odločil žreb drugo in tretjo nagrado. Tudi ostali tekmovalci so povprečno prav dobro kosili.

Društvo se najtopleje zahvaljuje g. banu dr. Marušiču in banskemu svetniku g. E. Lovšinu za lepa darila ter županu g. Štefaniču in tov. Stoklasu za sodelovanje in vso naklonjenost.

Praznik kmetskega dela v Sv. Križu pri Rogški Slatini

V nedeljo popoldne je priredilo Društvo kmetskih fantov in deklet za Rogško Slatino in okolico v Sv. Križu na njivi ge. Drogenik tekmo žanjic, ki se je izvršila ob udeležbi osmih tekmovalk ter več stotin kmetskega in delavskega naroda. Ocenjevalna komisija je priznala prvo nagrado tov. Brežnikovi, drugo tov. Vehovarjevi, tretjo tov. Alojziji Lesjakovi, četrto tov. Sekirnikovi in peto tov. Kosovi, dočim dobe ostale tri tekmovalke, tovarišice Marija Lesjakova, Kosova in Perkovičeva tudi vsaka svojo nagrado. Po izvršeni tekmi so tekmovalke in ves navzočni narod z domačo godbo na čelu odkorakali v prostore ge. Drogenik, kjer se je razvila prijetna domača kmetska slavnost. Uvodoma je g. župan Iv. Verk izrekel dobrodošlico zlasti navzočnemu narodnemu poslancu g. Vekoslavju Spindlerju. G. šolski upravitelj Miloš Verk je sporočil, da se bodo nagrade razdelile na občnem zboru društva. G. narodni poslanec Vekoslav Spindler je pa v svojem nagovoru podčrtal veliki pomen tekem koscev in žanjic kot največjih kmetskih praznikov v svrhu proslave kmetskega dela ter je izrekel čestitke in zdravico vrlim tekmovalkam in društvu.

Ponikva ob j. ž. Naše Društvo kmetskih fantov in deklet priredi v nedeljo, dne 12. avgusta tekmo koscev združeno z manifestacijskim zborovanjem kmetske mladine. Vsa sosednja društva se naprošajo, da se te prve naše prireditve udeležijo v čim večjem številu. Smo mlado društvo in smo potrebni moralne in materialne podpore.

Tekma žanjic ljubljanskega pododbora

Marljivi ženski odsek ljubljanskega pododbora Zveze kmetskih fantov in deklet je priredil v nedeljo, dne 15. t. m. v Dobrunjah tekmo žanjic. Kljub hudemu naliču, ki je trajal od 2. do 4. ure popoldne, je tekma uspela prav dobro, čeprav z zamudo. Razmočena njiva je stavila na tekmovalke, bilo jih je 18, posebne zahteve, toda izkazale so se prav v teh okoliščinah za prava kmetska dekleta. Zmago je odnesla tov. Magerle, članica društva v Beričevem, z razliko ene šestine točke pred tov. Kumšeto iz Tomišlja. Tekmovalke in zbrano občinstvo je nagovorila načelnica ženskega odseka tov. Šimencova, ki je v lepo zasnovanem govoru podčrtala poslanstvo kmetske žene, matere in gospodinje, njena izvajanja pa je dopolnil tovariš Tomšič kot poslevodeči ljubljanskega pododbora. Njemu so dekleta poklonila v spomin lep šopek posrebljenega klasja. Po tekmi se je razvila prijetna zabava s plesom, srečolovom in šaljivo pošto.

Dravljje pri Ljubljani. Mlado agilno Društvo kmetskih fantov in deklet v Dravljah pri Ljubljani je v nedeljo, dne 8. julija, priredilo zelo uspelo tekmo žanjic. Ta prireditev je bila prva, s katero je zbrana kmečka mladina po-

kazala javnosti svoje samostojno delo; bila pa je obenem sijajen dokaz, kaj vse zmoreta kmečki fant in dekle, ki sta organizirana v svojem lastnem društvu ter prežeta z ognjem kmečke ideje in duha. — Uspelo prireditvev je otvorila krasna povorka na tekmovališče, kjer se je zbralo nad 1500 gledalcev, ki so z veseljem in simpatijami odobrvali delo draveljske kmečke mladine. Tekma, kjer se je kosalo 10 tovariščekmovalk, je lepo uspela, v največje zadovoljstvo številnih gledalcev. Po domači južini na njivi so se konjeniki, okrašeni vozovi, žančice in občinstvo podali v povorki na veselični prostor. Tu je nato številne goste iskreno pozdravil društveni predsednik tovariš Kunaver, nakar je tov. Ivan Brečeljnik v lepem govoru pojasnil nastanek draveljskega društva ter podčrtal pomen organizacije in izobrazbe za vso kmečko mladino. V imenu ocenjevalne komisije pa je nazglasil izid tekme tov. France Gerželj — I. nagrado je prejela tov. Ivanka Jenko, II. tov. Mici Erjave in III. tov. Kati Kunovar. Nagrade — lepe cvetlice v lončkih — so prejele vse lekmovalke. — Ta uspela prireditvev bo vrlemu in delavnemu društvu v vzpodbudo k nadaljnjim uspehom!

Družmirje. Naše Društvo kmetiskih fantov in deklet je priredilo skupno s tov. društvom iz Šaleka na praznik 29. junija izlet na Kozjak, ki je prav dobro uspel. Vsi smo se vračali domov z najlepšimi utisi, čas nam je pa še krajsal društveni tamburaški zbor. V vsej Šaleški dolini pa vlada veliko zanimanja za I. tekmo žanjic, ki jo priredi naše društvo v nedeljo 22. julija. Ker bo to prva tekma v dolini, si jo hoče vsak ogledati. Upamo, da nas bodo ta dan posetili tudi tovariši in tovarišice sosednjih društev, da bomo skupno manifestirali za napredek kmetijskega pokreta. Ta dan mora biti pravi kmetijski praznik cele Šaleške doline, zato vsi v Družmirje!

V Draži vasi pri Ločah se je ustanovilo novo Društvo kmetiskih fantov in deklet, kateremu bo predsedoval tov. Ivan Cugmas iz Draže vasi. Čestitamo!

Hlepče pri Vel. Laščah. Dne 31. maja t. l. se je sestel pripravljalni odbor za ustanovitev Društva kmetiskih fantov in deklet, ki naj bi obsegalo tukajšnje okoliške vasi s sedežem na Hlepčem. Ker je zanimanje jako veliko, si je pripravljalni odbor nadel nalogo, da skliče 29. julija t. l. ustanovni občni zbor, ki bo združen s tekmo tesačev in vrtno veselico pri tov. Francu Adamiču Pod Knejem pri Vel. Laščah. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel minister n. r. Ivan Pucelj. Spored bo naslednji. Ob 1. uri popoldne ustanovni občni zbor, ob 2. uri sprejem gostov, ob pol 3. uri tekma članov tesačev; nato bodo govori voditeljev kmetijskega pokreta, nakar bo prosta zabava in ples. Okoliška bratska društva se vljudno naprosajo, da se prireditve udeležijo v čim večjem številu in da ne prirejajo kakih vesellic isti dan.

Bloke. Društvo kmetiskih fantov in deklet na Blokah je priredilo v nedeljo, dne 8. julija društveno tekmo koscev. Ob treh popoldne se je zbrala mladina v Novi vasi ter odšla v povorki po vasi na tekmovalni prostor. Povorko so začeli konjeniki, sledil je okrašen voz, nato grablje in kolesarji. Na tekmovalnem prostoru je najprej spregovoril društveni predsednik tov. Ivo Lenarčič, ki je v svojem govoru poudarjal pomen kmetijskega gibanja, nato pa je pozdravil prireditvev delegat ZKFID tov. Škrabar. Nato se je začela tekma. Tekmovalo je 15 fantov, samih domačih članov. Prvo mesto je dosegel tov. Žurga Franc z Velikega vrha, drugo Gornik Franc iz Nove vasi, tretje Hiti Franc iz Vel. Blok. Prvi štirje so bili tudi primerno nagrajeni. Tekme se je udeležilo precejšnje število kmetijskega ljudstva, ki je ponovno videlo dokaz, da »deteljica« živi, da raste in da bo prav kmalu zmagala.

Skaručna pri Vodich. Naše Društvo kmetiskih fantov in deklet je priredilo v nedeljo, dne 15. julija, svojo prvo tekmo žanjic. Deževni naliv je sicer preprečil pravočasen pričetek tek-

me ter zadržal večino okoliških ljudi, da niso prišli na tekmo. Toda kljub temu je tekma lepo uspela v splošno zadovoljstvo. Lepa povorka konjenikov, žanjic in številnega občinstva je krenila iz vasi na bližnjo njivo, kjer sta se ob veliki udeležbi občinstva vršili kar dve tekmi, in sicer glavna tekma žanjic, kjer je tekmovalo 7 tovarišic, in zabavno-resna tekma moških žanjic. Po tekmah se je vršila v društvenem domu prijetna domača zabava. Številne goste in zbrano mladino je iskreno pozdravil društveni predsednik tov. A. Podgoršek. Nato pa je tov. France Gerželj razglasil rezultat tekem: 1. nagrada tov. Cilka Podgoršek, 2. tov. Marija Osel, 3. tov. Cilka Žun, 4. tov. Angela Žun, 5. tov. Nežka Pustavrh, 6. tov. Frančiška Žgajnar in 7. tov. Angela Bohinje. Vse tovarišice žanjice so prejele lepe nagrade. — V tekmi moških žanjic pa je odnesel prvo nagrado tov. Vinko Čeberšek in 2. tov. Matevž Pustavrh. — Številno kmečko ljudstvo je bilo s prireditvijo zelo zadovoljno.

Draga pri Višnji gori. Naše društvo kmetiskih fantov in deklet stopa krepko naprej po začrtani poti. Nov kmetijski rod orje ledino in ruši zastarele predsodke o življenju in delu. On vodi in zbira okrog sebe vso zdravo in veselo kmetško mladino, a starejši gledajo z dopadanjem nanno. Lansko leto je nad vse pričakovanje lepo uspela tekma koscev, toda letošnja tekma žanjic je lansko prireditvev daleč prekosila. Ob dveh je krenila dolga povorka okrašenih voz, konjenikov in nepregledna množica ljudi iz Stične v Drago. Na prvem vozu se je vozil med lepimi narodnimi nošami pokrovitelj prireditvev gospod dr. Beno Pehani s soprogo. Na čelu povorke je jezdil čeden kmetijski fant z orjaško državno trobojnico. Na okrašenih vozovih so bili mlatiči, kovači, žanjice, orači itd. — Pri Jakošu v Dragi je bil okrašen vrt in tu je bilo pred tekmo kmetško mladinsko zborovanje, ki ga je vodil predsednik društva. Prvi je govoril v zbranih besedah pokrovitelj g. dr. Pehani. Njegov govor je izzvenel v pesem kmetškemu delu in kmetški ženi. Za njim je prinesel tople pozdrave Zveze tov. Milan Mravlje, nar. poslanec. Po zborovanju so v najlepšem redu požele žanjice tekmovalke določene pasove pšenice. Toliko ljudstva še Draga nikdar ni videla zbranega na svojih tleh. Pod gibčnimi zamah brhkih deklet je padalo zlato klasje in po preteku petih minut je že zmagovalka dvignila svoj srp in zamahala z njim po zraku. Živijo klici so zaorili vse naokrog. Njej so sledile druge v kratkih presledkih, dokler ni po devetih minuti tudi poslednja opravila svoje blagoslovljeno delo. Zetev je bila končana, tekma dobojevana. Bog je blagoslovil delo z mirnim nalivom, a mladina je zarajala na veseličnem prostoru.

Dopisi

Jz Kostanjevice

V naši občini je vladalo prejšnji teden veliko veselje. Pri občinskih volitvah, dne 1. t. m. so zmagali združeni agrarni interesi in mestni ter okoliški gospodarji, ki so tvorili agrarno-gospodarsko listo z nosilcem g. Lavoslavom Bučarjem. Zmaga je bila tem pomembnejša, ker poteka sedaj ravno petindvajset let, odkar je zadnji, neklerikalni župan in to ravno g. Bučar zmagal nad takratno klerikalno listo, tako da je bila letošnja njegova zmaga že tretja.

Po ponovni komasaciji in regulaciji občinske meje med sosednjima občinama Kostanjevice in St. Jernej je prišla lepa vas Dolenja in Gorenja Prekopa ter vas Gruča pod občino Kostanjevice, kakor so te vasi tudi vfarane in vsolane. Te vasi so že odnekaj želele priti v območje kostanjeviške občine in je tudi oblast spoznala potrebo, da se krijejo občinske meje s farnimi in šolskimi mejami. Pripojitev teh vasi

je bila tedaj popolnoma naravna in čisto po želji večine domačinov.

Po tej arondaciji so smatrali merodajni činitelji v Kostanjevici in okolici, da je prišel čas za složno delo v prid vse občine, ki ima poleg mesta še 33 vasi. V mestu, kakor tudi v okolici, so gospodarji po večini kmetovalci, kateri pa nimajo dovolj zemlje, ker posedujeta veleposestvo Verskega zaklada in župnišče v občini najboljša zemljišča.

Gospodje, ki žive na račun revnega meščana in okoličana, so sicer vsled lepšega odobrvali misel za skupno delo, vendar so tako delo v praksi odklonili tako, da ni prišlo do kompromisne liste, nego se je moral vršiti boj v smislu krščanskih načel te gospode. Kmetovalec, pa naj si bo meščan ali okoličan, je hitro sprevidel, da je njegova rešitev samo v pravični izvedbi agrarne reforme, kjer bode prišel do svoje zemlje brez ozira na to, če je veleposestvo Verskega zaklada ali pa župnišče nekoliko oškodovano, kajti klic po kruhu je za reveže večjega pomena kakor starodavne pravice fevdalne gospode. Take pravice izvirajo iz srednjega veka in jih mora moderna doba današnjega časa ukiniti v prid malega posestnika in vsakega malega človeka na deželi, ki ima voljo to zemljo obdelovati.

In ravno vsled tega načelnega vprašanja niso hoteli gotovi krogi skupnega dela pri občini in so odklonili kompromis, ki je bil že sklenjen tako, da dobi dosedanja občinska večina polovico odbornikov in nosilstvo, drugo polovico pa si razdele agrarni interesi in gospodarski krogi iz Kostanjevice in okolice (nekdanja Samostojna kmetijska stranka).

Ponudena roka v spravo je bila odbita in moral se je vršiti boj v smislu krščanskih načel odklanjajoče gospode. Volilni odbor je bil v rokah bivše klerikalne večine. Volitev pa se je vršila po zaslugi predsednika učitelja gospoda Burje docela korektno in pravično tako, da niti en glas ni prišel v dvom enega drugega predstavnika liste ter se je po končani volitvi soglasno ugotovilo, da je vse v redu in da se ni dogodila niti najmanjša nepravilnost.

Po končanem štetju glasov se je razglasilo, da je izmed 802 volilcev glasovalo 552 volilcev in je združila agrarno-gospodarska lista g. Bučarja 329 glasov, med tem ko je opozicijska lista g. L. prejela samo 223 glasov; tako da je g. Bučar dobil 106 glasov večine.

Sijajni izid teh volitev je navzočno občinstvo sprejelo z velikanskim navdušenjem in se je pod vodstvom mestne gasilske godbe razvila velika povorka po mestu, ki je bilo vse veselo. Pokali so topiči in ljudstvo je vzklikalo novemu županu ter napredni kmetijski ideji, ki je v kostanjeviški občini po 25 letih zopet zmagala. Petje in godba, vzklikanje in splošno veselje ni hotelo ponehati vse do noči, ko se je slavje zmage nadaljevalo v sosednji vasi Prekopi, katere prebivalci so mnogo pripomogli do sijajnega uspeha, dasi bi bila tudi brez njih zmaga zagotovljena. Vendar so moralno podprle idejo najbolj novopriključene vasi Dol. in Gor. Prekopa ter vas Gruča, zakar jim bodi na tem mestu izrečena najlepša zahvala. Tudi nasprotnikom naše liste najlepša hvala za vztrajnost, s katero so odklanjali vsak kompromis, kajti brez te naša zmaga ne bi bila mogoča.

Polica. Naš prelepi gorski kraj, ki ima vse pogoje za letovišče in mirni odpočitek, je imel preteklo nedeljo nenavaden dan. Obiskal nas je naš narodni poslanec Milan Mravlje. Takoj po prvi maši se je vršilo v gasilskem domu zborovanje, katerega so se udeležili vsi gospodarji bivše občine Police, vsi možje in fantje. Zborovanje je otvoril in vodil višnjegorski župan g. Jože Erjavec. Uvodoma je v imenu vseh pravtoplo pozdravil domačega poslanca, nato pa obravnaval vsa ona važna vprašanja, ki zanimajo v prvi vrsti poliške občane. Dotaknil se je zlasti nove ceste Višnja gora—Polica, za čije dograditev je naklonil g. ban na posredovanje poslanca Mravljeta Din 70.000.—. Ko bo ta cesta

dograjena bo imela Polica šele vzpostavljeno zvezo s sedežem in centrom svoje občine — Višnjo goro. V svojem govoru se je g. župan dotaknil tudi vprašanja dela in zaposlitve na novi cesti ter vprašanja svoječasno najetega posojila od strani bivše poliške občine v znesku Din 50.000, katero danes težko obremenjuje občane. Posojilo je bilo najeto za prispevek k gradnji ceste Višnja gora—Polica. Trasa je skrajna odkopana in se bo v prihodnjih dneh pričelo utrjevati cestišče. G. župan Erjavca, ki je cesto sam trasiral, vodi tudi vsa ostala gradbena dela. Vodi jih spretno in strokovnjaško, kakor le on zna. Sploh je naš župan znan v tem pogledu in so se vse nove ceste v višnjegorskem okolišu in tudi drugod izvršile pod njegovim vodstvom in to od prve trase pa tja do izgraditve. Po govoru župana Erjavca je povzel besedo poslanec Mravljec. V poljudnem in stvarnem govoru je objasnili delo sedanje vlade in parlamenta za olajšanje gospodarskih težkoč in za okrepitev kmetov kupne moči. Iščejo se v prvi vrsti nova inozemska tržišča za naše kmetijske pridelke in urejuje se njihov izvoz. Najnovejše prizadevanje našega dela gre v to smer, da se pocene industrijski izdelki in da se olajšajo javna bremena. V kratkem bodo izdane uredbe o kartelih. Vsi javni proračuni so pa letos znatno znižani. Govornik je ob enodušnem pritrdjevanju vseh zborovalcev omenil potrebo o podaljšanju nove ceste vsaj do »Drobnica«, da se na ta način izogne strmemu in nevarnemu klancu na cesti Polica—Grosuplje. Po zborovanju si je narodni poslanec ogledal še nekatera dela na obč. cestah II. reda, ki nujno zahtevajo podpore banovine. Je to cesta na Bleči vrh itd. Lepa je Polica in dober narod živi v njej, zato so vredni vse pomoči in podpore.

Iz Strug. Naši javnosti je še v svežem spominu strahovita katastrofa jesenskih poplav, katere posledice se bodo čutile delj časa. In že sledi nova elementarna neizgoda, kajti 11. t. m. ob 13. uri so zagrnil črni oblaki našo dolino. Kmalu nato se vsuje ploha dežja s točo kakor orehi debelo, in kosi ledu v raznih oblikah. Ropot po strehah in oknih je bil strahovit, pogled na polje pa naravnost obupen.

Dež in toča sta se sipala nad 1 uro in uničila polje zlasti v Kolenči vasi, Potukovecu, Teržiču in Lipi ter v hribovski vasi v Tisovcu. Ostale vasi je nesreča zadela v mali meri.

Po nižjih legah na polju je stalo toliko vode, da bi lahko vozil s čolni.

Po končani katastrofi sem stopil na opustošeno polje in zaklical sam sebi: glej človek, sadove tvojega truda, ljudstvo pa v bedi apelira name na pomoč.

F. H.

Ig pri Ljubljani. Dasi je preteklo skoraj 14 dni od dneva volitev novega občinskega odbora na Igu, zbijajo ti šegavi Izanci še vedno humor na račun kandidatov tako zvane opozicionalne liste, ki niso zakrivilni prav nič drugega kakor to, da so kljub vsem žegnem, vroči agitaciji in večkratnem petju cerkvene himne pri volitvi propadli. Bog pomagaj, je pač tako, da v vsaki luknji ni raka, pa tudi v vsakem grmu ni zajca — nekdo mora zmagati.

Največja in najbolj neprijetna zadeva za vse opozicionalne kandidate, pa je sedaj tisti vražji prestol, ki so ga nekateri vroči zagovorniki opozicionalne liste zastoj spleli in okinčali s cvetjem, z namenom, da novoizvoljenega župana v sprevedu in z muziko, ki je bila tudi pripravljena, na njem ponese širom cele izanske občine. Izognili bi se bili s sprevedom samo vasi Golega, to pa vsled tega, ker so ti zakrknjeni Goljani volili 100% tovariša Hitejca.

Na banovinski vinarški in sadjarski šoli v Mariboru se vrši zaključna slavnost šolskega leta 1933/34 v soboto 28. julija ob 9. uri dopoldne. Kmetovalci in prijatelji zavoda vljudno vabljeni.

Neurje v Slovenski Bistrici

Sreda preteklega tedna je bila za Slovensko Bistrico in okolico kritičen dan prve vrste. Nevihta je grozila sicer že v torek, pa je zaenkrat prizanesla; toliko hujše pa je zato bilo v sredo.

Okoli štirih popoldne se je nebo zatemnilo in silen piš je drevje kar zvijal. Med pišem in nalivom ter grmenjem in treskanjem pa je začela padati kot orehi debela toča. Med tem pa je začelo tulenje sirene naznanjati novo nevarnost: silne množine vode so drle s Pohorja proti južnemu delu Slov. Bistrice. Voda je nekaj časa zadrževala samostanski zid; ko pa je valovje zid podrlo, je udrla voda v samostan, preplavila pa je tudi cerkev in od tam dalje po cesti. Na drugi strani pa je pritekla voda še od dveh strani, vse te vode pa so se združile na Glavnem trgu v eno samo veliko jezero.

Voda je zalila vse kleti in vse nižje ležeče prostore in odnašala s seboj vse, kar ni bilo trdno pribito.

Kakor pa je voda naglo prišla, tako se je tudi hitro odtekla. Ostali pa so še žalostni sledovi pustošenja, ki jih ne bo mogoče kmalu popraviti.

Še strašnejše pa je divjala nevihta po okoliškem polju, kjer je nekaj pobila toča, ostanek pa je uničila voda...

*

Društvo kmetijskih strokovnjakov za Dravsko banovino ima svoj redni 27. občni zbor v Mariboru v nedeljo, 12. avgusta t. l. v restavraciji »Orel«. Pričetek točno ob 9. uri dopoldne. Vsi absolventi kmetijskih šol, tudi nečlani ter prijatelji društva so vabljeni. Za redne člane je udeležba obvezna. Kdor namerava prijaviti referat, mora istega predložiti v pregled tajniku Martelancu, Kranj, in to do 25. t. m.

Podružnica vinarškega društva v Ljutomeru priredi poučni izlet v soboto 28. julija t. l. Odhod s prvim vlakom do Hrastja, od tod peš čez vinograde do Kapele, kjer bo obed. Za tem peš čez Janžev vrh do Gornje Radgone. Pri Kapeli se namerava sprožiti nekaj raket za streljanje proti toči. Videlo se bo tudi delo v praksi, ker je delavnik. Kdor se namerava udeležiti in želi dobiti obed, naj se pravočasno javi na gornji naslov Vinogradniki in sadjarji, pridite!

Strelnica. Pri silni nevihti, ki je vladala po celi ljubljanski okolici v nedeljo popoldne, je strelna udarila v hlev posestnika Matija Stražišarja v Mateni št. 19 in ga zežgala. Pogorela je štala, pod in poleg stoječa šupa, ki je bila polna z enim naložena. Stražišar ima škodo okrog Din 70.000—, ki pa je krita z zavarovalnico. Zanimivo je, da se ni zgodilo ničesar dvema njegovima otrokoma, ki sta bila slučajno ob času, ko je strelna udarila, na hlevu.

Novice

*

Utopljeni. Pretekli torek je utonil v Savi v Kranju g. Leon Kovačič. Hodil se je kopat vsak dan po kosilu, pa se mu ni nikdar nič zgodilo, usodnega dne pa ga je zagrabil krč. — Dan prej pa je utonil v Savi ljubljanski dijak Karol Smerkolj.

Najstarejši mož v Jugoslaviji je bil baje Peter Glišič iz Slavonskega Broda, ki je pretekli torek umrl v visoki starosti 119 let.

Tihotapstvo špirta. Neka belgrajska tvrdka je utihotapila v mesto okoli 10.000 litrov špirta. Tvrdko so obsodili na plačilo 1.700.000 Din.

70 kg težkega rečnega soma so vjeli ribiči v Savi pri Slavonskem Brodu.

Prijet tat. V ljubljanski avtomatski bife »Daj-dam« je v noči od nedelje na ponedeljek vlomil brezposelni šofer Adolf Troc, doma s Polšnika pri Litiji. Prijeli so ga še tisto noč v kleti, Denar so vrnili lastniku.

Lahka konkurenca. Naši rudarji v Trbovljah se težko bore za svoj obstanek, ker rudnik ne dobiva toliko naročil od države, da bi rudarje lahko primerno plačal in da bi tudi gospodarjem bil zagotovljen dobiček. Naročil od države pa rudniki v Trbovljah ne dobivajo, ker jim delajo občutno konkurenco rudniki v južnih delih države. Ti namreč rudarjev in uradnikov sploh ne plačujejo redno; samo dva rudnika, Jarandol v vasi Boljanac pri Raški in rudnik Bogovina dolgujeta rudarjem že 3 milijone in 220 tisoč dinarjev!! Oba rudnika sta last tvrdke Milan Savič in sinovi. Mi se pa začudeno vprašujemo: Ali smo ena država ali ne? Če veljajo zakoni o zaščiti delavcev pri nas — ali na jugu ne veljajo? Ali tam nimajo Delavskih zbornic in banov itd.? Ali je ministrstvo za socialno politiko samo za nas?

Na jakosti in aromi dobiva, ako primešate Kathreiner Kneippovi sladni kavi Pravi »Francov« dodatek!

Zaradi slabega dimnika je pogorela domačija posestniku Leopoldu Vegi v Sitežu pri Ptujcu.

Največji vodovod na Sp. Štajerskem bodo otvorili 29. julija na Sladki gori. Glavna proga je dolga 1950 metrov, rezervoar pa drži 30 kubičnih metrov.

»Nova dobac« — tednik. Zadnja številka »Nove dobe« naznanja, da bo izhajala samo enkrat na teden. Zakaj je prišlo do tega, nam ni znano.

Celjski dijak ponesrečil v planinah. V petek se je na Mrzli gori v Kamniških planinah ponesrečil sedmošolec celjske gimnazije Premšchak Gerald, sin znanega celjskega zdravnika. Premšchaka je v noči od petka na soboto prepeljal v Celje v bolnišnico g. Logar iz Logarske doline. Kolikor smo mogli dobiti informacije, so poškodbe ponesrečenega Premšchaka, ki je odličen dijak celjske gimnazije, zelo resne.

Kaznovani kolesarji. Mnogo kolesarjev iz Ljubljane in okolice je moralo plačati zaradi neprijav koles po 60 dinarjev takse in kazni namesto po 20 dinarjev; v ljubljanski okolici je bilo kaznovanih 4500 kolesarjev. Državna blagajna je zaradi nemarnosti kolesarjev torej prav lepo zaslužila.

Polovična voznina za novoporočence. Prometni minister je izdal pravilnik o znižani voznini cen za novoporočence. Mesec dni po poroki imajo pravico do polovične voznine pri ženitovanjskem potovanju. Potovanje se mora izvršiti najkasneje mesec dni po poroki. Za dosego te ugodnosti se mora predložiti poročni list ali pa potrdilo pristojne policijske oblasti.

»Bela kuga« v Slavoniji. V Slavoniji so cele občine, kjer ljudje nočejo več imeti otrok, ker ne marajo deliti posestev. Zato število porodov tam silno pada. V več velikih vaseh zadnje tri mesece sploh ni bilo nobenega poroda. Na drugi strani pa se silno širi uživanje alkoholnih pijač. Samo v županijskem srezu, ki ima okoli 35.000 prebivalcev, so zadnje 3 mesece popili nad 19.000 litrov žganja, 40.000 litrov vina in 4000 litrov piva.

Sitnosti z računi. Zaradi taks na računih za prodajo blaga imajo prodajalci in kupci lahko velike sitnosti, če niso v redu. Finančne oblasti račune nadzorujejo in nalagajo visoke kazni, če računi niso v redu. Ovadb je pa prav mnogo. Mnogo trgovcev je bilo že kaznovanih z globami po 1000—2000 Din, nekega ljubljanskega trgovca pa »čaka« baje celih 10.000 Din »nagrade«!

Toča v Strugah na Dolenjskem. Preteklo sredo je zadela vas Struge, ki jo je bila lani zalila huda povodenj, nova nesreča. Med strahovito nevihto se je vsula silna toča, ki je poškodovala najbolj koruzo in fižol, uničila pa tudi mnogo sadja.

Vodovod v Šmartnem pri Litiji bodo zgradili s pomočjo banske uprave, ki bo prispevala k stroškom 20.000 Din, kuluk bo zalegel za 7000 Din, pripravljenega denarja pa je tudi 7000 Din. Kar bo pa manjkalo, bo dal Higijenski z. vod.

Koliko smo letos že zapili? Ljubljanci so izdali tekom letošnjega polletja za pivo 1.982.000 dinarjev, za vino pa 21 milijonov Din. Vsak Ljubljancan je izdal za vino 350 Din. Cela Slovenija pa je v pol leta izdala po dobri cenitvi okoli pol milijarde dinarjev za alkoholne pijače...

Nadškof dr. Jeglič v letalu. Pretekli torek se je nadškof dr. Jeglič z letalom odpeljal iz Ljubljane na Sušak, od koder je nadaljeval svojo pot na Trsat.

Zgodnja jabolka. Kakor poročajo iz Maribora, se obeta letos precej dobra kupčija z zgodnjimi jabolki. Težava pa bo, če bo Nemčija res zabranila uvoz naših jabolk, naloženih a la rinfusa in dovolila le uvoz sadja v zabojih.

Štirje zidarji so popadali z odra pri novo-gradnji stanovanjske hiše g. Rakuscha v Celju. Prečni tram je bil preslabo pritrjen in zato se je del odra podrl. Dva delavca sta precej nevarno poškodovana, dva pa sta kmalu nadaljevala delo.

Trije bratje utonili na istem mestu. Blizu Doboja v Bosni sta se utopila v potoku Usori dva sina kmeta Mariča. Nesla sta žito v mlin, pa sta se šla spotoma kopat. V deroči vodi pa sta oba utonila. Pred dvema leti je utonil na istem mestu tudi najstarejši sin.

Dva nova sejma v Lešeah. Uprava občine Lesee poroča, da je kr. ban. upr. z odlokom VIII. 2510/2 od 1. VI. 1934 dovolila, da se vršita v Lešeah vsakoletno poleg obstoječih, še dva nova živinska sejma, in sicer: dne 13. junija, na dan sv. Antona Padovanskega, in dne 16. avgusta, na dan sv. Roka. Ako pridejo ti dnevi na nedeljo ali praznik, se vrše sejmi naslednjega dne. — Prvi novi sejem se letos ni vršil, pač pa se bo vršil drugi veliki živinski sejem, na dan sv. Roka, dne 16. avgusta, na kar se vsi zainteresirani že sedaj opozarjajo. — Uprava občine Lesee, dne 12. julija 1934. — Predsednik: Ivo Ažman s. r.

Oddaja perutnine štajarske pasme. Okrajno načelstvo v Celju razglasa: Radi čim hitrejšega izenačenja pasme bo kr. banska uprava v Ljubljani tudi letos v jeseni oddajala čistokrvne štajarske peteline in kokoši po znižani ceni, in sicer: peteline po 10 Din za komad, kokoši pa po 20 Din. Prošnje sprejema tajnik Kmetijske podružnice (Celje) v občinskem uradu na Bregu, kjer je obenem položiti znesek za naročene živali, in to najpozneje do konca julija tekočega leta.

Sava odnaša plodno zemljo. Blizu Samobora je Sava odnesla v teku let že nad 300 oralov plodne zemlje. Zadruga Radete je prišla vsled povodnji na nič, ker je zadnja povodenj odnesla tudi zadnjo hišo, zadrugarji pa so dobili dovoljenje, da smejo iti beračit...

Prepovedana knjiga. Naša vlada je prepovedala knjigo »Struggle«, ki jo je napisal v angleškem jeziku L. Adamič.

Vlom v občinsko blagajno v Sevnici. Neznani vlomilci so v noči od 13. na 14. t. m. vlomili v občinsko blagajno v Sevnici. Odnegli pa so le 600 Din, 1200 Din pa so pustili še v blagajni, ker jih je občinski tajnik med »delom« pregнал.

6 požarov v enem letu je doživela vasica Pšata v občini Dol pri Ljubljani. Nedavno je pogorela hiša posestnice Kokoljeve z vsemi gospodarskimi poslopji vred.

Lovskega čuvaja so ubili brzkone divji lovci v Gruškovju pri Ptujju. 30letni čuvaj Jakob Pernek je odšel v ponedeljek po svojem poslu, naslednje jutro pa so ga našli na cesti, ki vodi iz gozda, z razbito glavo.

Hranilne knjižice so penarejali trije delavržneži in jih prodajali ljudem za znatne zneske. Policija je vse tri tiče že prijela.

Tečaj za občinske tajnike priredi Zupanska zveza od 20. do 30. t. m. v Ljubljani. Priglasilo se je že 130 občinskih tajnikov.

Pazite na otroke! Preteklo soboto je padel v jamo, polno vode, 2letni Stanko Kotnik iz Prevoj. Njegova stara mati ga je sicer potegnila iz vode še živega, a deček je kmalu umrl.

Po svetu

378 italijanskih generalov je bilo te dni odlikovanih z redom italijanske krone.

Nezgorljiv papir. Kemik dr. Eichengrün je iznašel sredstvo, ki napravi papir nezgorljiv. Papir je treba z razpršilnikom naškropiti z novo tekočino, pa se ga noben ogenj ne prime. Iznajdba je velike važnosti za knjižnice in za urade, kjer hranijo stare listine.

Poldrug milijon frankov je pozabil v vlaku na francosko-španski meji neki potnik v kovčegu, ki ga je pustil v vagonu, sam pa se je šel krepčat v restavracijo. Ko se je vrnil, kovčega z denarjem ni bilo več.

Letošnja zetek v Ameriki bo najslabša, kar jih je bilo zadnjih 30 let.

Skladišče municije je zletelo v zrak v nekem mestu v italijanskem Tripolisu (v Afriki). 16 vojakov je ubilo.

Velike povodnji na Japonskem in Kitajskem. V severovzhodnem delu Japonske so povodnji uničile več mest; na tisoče oseb je potonilo. Silne povodnji so napravile veliko škodo tudi na Kitajskem.

Učenjaka Sven Hedina, ki je prepotoval že vso Sibirijo in druge dotlej čisto neznane kraje srednje Azije, so po enih vesteh na njegovem najnovjšem znanstvenem potovanju zajeli roparji, po drugih poročilih pa vojaki nekega kitajskega generala. Upajo pa, da bo Sven Hedina kmalu zopet svoboden.

Rusija dela. Blizu mesta Taškenta so začeli graditi velikansko elektrarno na obali reke Čirčik. Elektrarni pa bo priključena velika kemična tovarna za izdelovanje umetnih gnojil, teh bodo proizvajali na leto lahko do 250.000 ton.

Dvajset kokoši za košček mila dajejo v nekaterih pokrajinah na Japonskem. Jajca dele revežem zastoj; kokoši pa je toliko, da jih ponekod pokoljejo in zagrebejo, ker jih ne morejo pojesti. Za košček slabega mila dajejo kmetje radi do 20 kokoši ali piščancev.

Velike vojaške vaje v Nemčiji so odgodili zaradi hude vročine in suše.

POŠTEN DOMAČ TAT

Pravijo, da imajo Čehi med vsemi srednjeevropskimi narodi najbolj razvit voh.

Vsi svetniki in vse svetnice božje naj mi ne štejejo za greh, če si dovolim kot domačin proti temu protestirati.

Gos, ki jo držim, vam rečem, slučajno v roki, samo zato, da se prepričam, koliko je težka, mi je silila v nos, da ne pretiravam, kljub temu, da sem šel skozi po gozdu več ko tri kilometre daleč.

Sedaj sodite sami in ne delajte v tem pogledu domačinom krivice.

Velike kepe čistega zlata so našli v gorovju Altaj v Sibiriji. Ena je tehtala 3663 gramov, druga pa 3200 gramov.

Velika tvornica avtomobilov Isotto-Fraschini v Milanu je vsled eksplozije bencina zletela v zrak.

Mussolini mlati. Pretekli ponedeljek so pričeli z mlačvijo v krajih, ki jih je dal Mussolini izsušiti in spremeniti v rodovitno zemljo. Mlačve se je udeležil tudi Mussolini, ki je stal pri mlatilnici 3 ure. Prejel je za svoje delo tudi plačilo v znesku 6 lir.

Štrajki v Ameriki. V mestu Brighton je prišlo do krvavega spopada med policijo in štrajkujočimi delavci. 60 delavcev je bilo težko ranjenih. — V Alabami pa stavka okoli 30.000 tekstilnih delavcev.

Zob je zdrknil v pljuča angleškemu admiralu Round-u. Dal si je boleč zob izdreti, izdrti zob pa je zdrknil v grlo in od tam v pljuča.

Vseučilišče v Freiburgu, ki je bilo ustanovljeno l. 1455, je te dni popolnoma pogorelo, ker je primanjkovalo vode za gašenje.

Lokomotiva je zdrobila otroka pri Bosanskem Brodu. Triletni sinček Stanka Husiča je zlezal na železniški tir in se vsedel med obe tračnici, kjer se je začel igrati s kamenjem. Tisti hip pa je pridrdral vlak in lokomotiva je otroka zdrobila pred materinimi očmi.

Albanski kralj Zogu bo začetkom avgusta prvič zapustil svojo deželo in bo obiskal Carigrad, kjer se že pripravljajo za njegov slovesen sprejem.

V zrak je zletelo veliko skladišče municije v Otopaniju (Rumunija). Tri vojake je ubilo, 9 pa jih je težko ranjenih.

Žitne cene v Franciji maksimirane. Francoska vlada je določila, da se l. 1934. in l. 1935. pšenica ne sme dražje prodajati kakor po 108 frankov za kvintal.

Volkovi so obgrizli v bližini trga Focosani v Rumuniji 28 kmetov, ki so se peljali na sejm. Dva kmeta sta ranam podlegla, druge pa so prepeljali v bolnišnico. Konje so morali vse pobiti.

Elektrika proti steniceam. Neki inženjer v Varšavi je izumil električen aparat, čegar žarki temeljito pokončajo stenice in drug mrčes. Inženjer upa, da bo s svojim izumom kmalu obogatel.

Sejmi

- 22. julija: v Hinah, pri Sv. Magdaleni, Sv. Mohorju, Sv. Urbanu pri Slivnici pri Celju.
- 23. julija: v Sodražici, Jesenicah - Dolenjsko, Banjaloki.
- 24. julija: v Semiču, Mariboru.
- 25. julija: v Kočevju, Vrhniki, Loki, Narimu, Vel. Loki pri Temenici, Bistrici, Kozjem, Lipnici, Selih pri Sv. Urbanu pri Ptujju, Zalcu, Slov. Bistrici, Mežici, Dobrovniku.
- 26. julija: Leskovcu, Višnji gori, Domžalah, Radovljici, Bitnjah v Bohinju, Cerknici, Framu, Sv. Križu pri Ljutomeru, na Tinskem, Teharjih.
- 27. julija: Toplicah na Vrhu.
- 28. julija: Dolnji Lendavi.

Valute

1 ameriški dolar	Din 33-90
1 nemška marka	Din 13-10
1 švicarski frank	Din 11-10
1 angleški funt	Din 172-—
1 francoski frank	Din 2-25
1 češkoslovaška krona	Din 1-42
1 italijanska lira	Din 2-92

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 15. maja 1934, se mora do nadaljnje odredbe dodati še 28% na ime »primac«.

Avstrijski šilling v privatnem kliringu 9-40 dinarjev.

V globoki žalosti javljamo tužno vest, da je naš član konzorcija

dr. JANŽE NOVAK

odvetnik v Ljubljani

po kratki bolezni v sredo, dne 18. t. m. preminul.

Pogreb blagega pokojnika se bo vršil v petek, dne 20. t. m. iz hiše žalosti, Linhartova cesta št. 20, na pokopališče v Notranjih Goricah.

Ohranimo svojega zaslužnega sodelavca v častnem spominu.

Ljubljana, dne 18. julija 1934.

KONZORCIJ »KMETSKEGA LISTA«.

Globoko užalošeni sporočamo tužno vest, da je nenadoma preminul naš dobri tatiček, sin, brat, svak

dr. Janže Novak

odvetnik v Ljubljani.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 20. t. m. ob 7. uri zjutraj izpred hiše žalosti, Linhartova ulica št. 20, na pokopališče v Notranjih Goricah.

V Ljubljani, 18. julija 1934.

ŽALUJOČI OSTALI.

Zveza slovenskih agrarnih interesentov sporoča vsem svojim članom, da je dne 18. julija t. l. nenadoma preminul njen odbornik, gospod

dr. Janže Novak

odvetnik v Ljubljani.

Zveza in vsi agrarni interesenti bodo ohranili neustrašnega in zaslužnega borca za agrarno reformo v trajnem spominu.

Pogreb blagega pokojnika bo v petek, dne 20. t. m. ob 7. uri zjutraj.

Ljubljana, dne 18. julija 1934.

Zveza kmetских fantov in deklet v Ljubljani javlja vsem tovarišem in tovarišicam žalostno vest, da je dne 18. julija t. l. nenadoma preminul njen odbornik, bivši poslevodeči podpredsednik in podpredsednik Svaza slovenske agrarni mladeže v Pragi,

tov. dr. JANZE NOVAK

odvetnik v Ljubljani.

Neumornega sodelavca in zvestega tovariša ohranimo v častnem in trajnem spominu!

Ljubljana, dne 18. julija 1934.

EKONOM

I. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani
Kolodvorska ulica 7

Telefon interurban 25-06

(v lastni hiši)

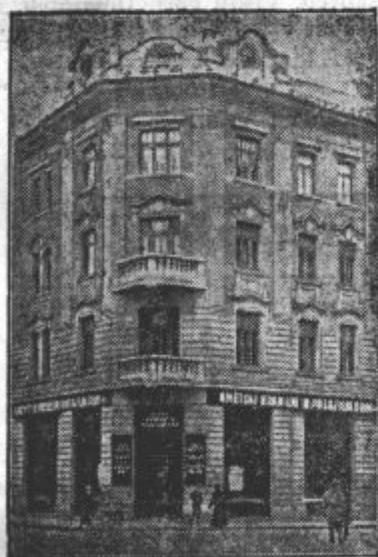
Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žlindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne „Ilovac“, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.

Kumarce
za
vlaganje
kupi je
PRODUKTA
Ljubljana
Tyrševa c.

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA št. 23
Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur.

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1

Telef. št. 28-47. Rač. poš. hran. št. 14.257. Brzjavni: „Kmetški dom“ Žiro rač.: Narodna banka

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po 4%, brez odpovedi, po 5%, pri tromesečni odpovedi. — **JAMSTVO ZA VLOGE** presega večkratno vrednost vlog. Strankam nudi brezplačno poštno položnice za nalaganje denarja. Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja. — **POSOJILA** daje na poroštvo, na vknjižbo in na zastavo premičnin in vrednostnih papirjev in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. **BLAGAJNIŠKE URE:** Ob delavnikih od 8—12 $\frac{1}{2}$, in od 3—4 $\frac{1}{2}$, te ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 $\frac{1}{2}$ ure.

Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35.000.000.—. Rezerve Din 1.200.000.—.